

Toll- og avgiftsdirektoratet

Toll- og avgiftsdirektørens stab
Informasjonsheten
Saksbehandler
Rune Kristian Søgne Tlf.: 22 86 04 52 Faks: 22 86 02 40

Vår dato:
20.08.07
Deres dato:
11.05.07

Vår referanse: Arkivnummer:
2004/01162-2 008
Deres referanse
200601327-/CGU

Det kongelige fornyings- og administrasjonsdepartement
Avdeling for IT-politikk
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Høringssvar – Referansekatalog over anbefalte og obligatoriske IKT-standarder for offentlige virksomheter

Toll- og avgiftsdirektoratet har følgende kommentarer knyttet til forslag til referansekatalog, første versjon.

1. Forslaget til nye forvaltningsstandarder for dokumentformat:

Vi har pr i dag ingen helhetlig løsning for å produsere pdf eller odf filer til publisering på toll.no. Dersom pdf skal bli en obligatorisk offentlig standard må Tollvesenet gå til innkjøp av hensiktsmessig verktøy for å produsere pdf filer. Vi har anslått en kostnad på ca 600.000 kroner for å implementere pdf verktøy som kan konvertere filer med tilfredsstillende kvalitet. Vi anser at brukeropplevelsen vil øke ved å innføre pdf som en obligatorisk standard på offentlige vevsteder. Overgangsordning vil ikke være nødvendig.

Tollvesenet har pr i dag ingen verktøy for å konvertere eller lese odf filer. Tollvesenet bruker pr i dag Microsoft Office 2003 til å produsere brev, regneark og lignende. Vi er kjent med at det finnes verktøy for å konvertere fra MS Office til odf, men da det knytter seg usikkerhet til kvaliteten på det konverterte materialet må dette testes grundig. Dersom Tollvesenet finner et egnet produkt som kan benyttes til dette formålet anslås kostnaden knyttet til test og kvalifisering seg alene til om lag 200.000. Ny programvare installeres ikke på Tollvesenets plattform før test og kvalifisering er gjennomført, dette for å sikre at innføring av nye programmer ikke får konsekvenser for andre av Tollvesenets applikasjoner. Kostnader knyttet til innkjøp, administrasjon og opplæring kan komme i tillegg. En overgangsordning vil være nødvendig.

2. Forslag til ny forvaltningsstandard for tegnsett:

Forlaget om obligatorisk å innføre ISO/IEC 10646 tegnsett representert ved UTF-8 (fra dagens ISO 8859) tegnsett for dagens applikasjoner vil ha store konsekvenser for Tollvesenet.

Da alle Tollvesenets systemer henger sammen samt at etaten daglig utveksler data med bl.a.

- Skattedirektoratet (FKR)
- Brønnøysundregisteret (ER)
- Statistisk sentralbyrå
- Vegdirektoratet (Autosys/Au2sys)

er etaten avhengig av at en eventuell overgangsdato synkroniseres med andre.

En slik overgang for Tollvesenet må planlegges og gjennomføres som et eget prosjekt der de økonomisk, tekniske og praktiske konsekvenser utredes samt tidsplaner legges for en overgang. Vi er usikre om hvordan skal "andre" spesialtegn konverteres mellom ISO/IEC 10646 og dagens ISO-8859 tegnsett. Dette må utredes nøye slik at minst mulig vil gå tapt i en eventuell konvertering.

En total overgang til nytt tegnsett for Tollvesenet vil bestå av bl.a.:

- konvertering av databaser (eksport, scripting og ny lasting)
- tabeller må endres
- nye indekser må lages
- grensesnitt mellom applikasjoner må gjennomgås, endres samt testes
- oppgradering av programvare/verktøy (som ikke støtter nytt tegnsett)
- scripts/rutiner må gjennomgås, endres samt testes

Tollvesenets IT-systemer vil trolig måtte settes utilgjengelig i en periode under konvertering med de konsekvensene det vil få for næringslivet ifm elektronisk deklarerer av import/eksport og transittering av varer.

En innføring av nytt tegnsett for alle Tollvesenets applikasjoner/datautveksling er foreløpig estimert til å kunne koste minimum 12-15 mill kr. ink mva. Vi påpeker at dette estimatet inneholder en stor grad av usikkerhet. Summen inneholder ikke eventuelle kostnader som vil bli påført næringslivet ved en slik endring. For Valutaregisteret vil det for eksempel si at om lag 140 rapporteringspliktige må endre sine systemer slik at deres lovpålagte innrapportering fortsatt kan gjennomføres.

Å foreslå en "frittstående" informasjonsutveksling basert på det nye tegnsettet uten at dette gjenspeiles i de bakenforliggende IT-systemene vil skape merarbeid samt redusere datakvaliteten på informasjonen som utveksles.

Det vil ikke knytte seg til store kostnader å tilpasse ISO/IEC 10646 tegnsett til våre nettsider da toll.no allerede er tilpasset dette tegnsettet.

3. Kartlegging av eksisterende forvaltningsstandarder:
Vi savner flere sentrale Javastandarder f.eks. standarder for EBJ, JDBC, kryptering og kommunikasjon. Innen datamodellering kan nevnes UML, men relaterte standarder som XMI og MOF ikke er nevnt.
4. Tekniske standarder fra utenlandske referansekataloger:
Tollvesenet må forholde seg til internasjonale standarder som for eksempel UN/EDIFACT, Vi har derfor ikke behov for at dette innføres som en nasjonal standard.

OpenXML er en standard som vi ønsker skal bli avklart så snart som mulig og gjerne innenfor overgangsvinduet til innføringen av odf. Dette fordi det vil være enklere for Tollvesenet å ta i bruk OpenXML formatet

Skal det adopteres nye standarder fra de utenlandske referansekatalogene mener vi at det for

vår del ville være mest å hente ved å konsentrere seg om standarder som omhandler informasjonsutveksling av informasjon mellom systemer eller mellom systemer og brukere.

Med hilsen

Hege Turnes
informasjonsdirektør

Rune K. Søgner
Rådgiver